

Vernieuwd Romanadvies op weg naar 2.0

De Roman Advies Machine staat sinds 2004 op een tabblad bij *bibliotheek.nl*. Veel bibliotheek-sites hebben er nog steeds een linkje naar. Het gaat om een geautomatiseerde dienst die leners in de bibliotheek en andere boekenliefhebbers helpt bij het kiezen van een geschikte roman.

Bij het romanadvies wordt een titeldatabase gekoppeld aan de uitleencijfers van boeken van diverse openbare bibliotheken. Het advies legt op slimme wijze een relatie met de uitleencijfers van de romans. De Roman Advies Machine helpt lezers bij het zoeken naar romans die binnen hun persoonlijke interessesfeer vallen (zie *Bibliotheekblad 1*, 2004). Bibliotheken en anderen kunnen weer gaan linken naar het romanadvies, want na ruim drie jaar is nu een totale update opgeleverd en is de vernieuwde site in de lucht. Eigenlijk is het onbegrijpelijk dat dit vernieuwingsproces zo lang heeft geduurd. Hierdoor hebben andere organisaties de kans gekregen om soortgelijke diensten te ontwikkelen. Bicat heeft per bibliotheekcatalogus een romanadvies ingebouwd. En wie bij Bol een boek bestelt, krijgt automatisch drie andere titels te zien met de mededeling: 'Liefhebbers van dit boek bestelden ook...' Maar het vernieuwde romanadvies biedt meer en wordt najaar 2008 verder ontwikkeld, waardoor het een 2.0-advies gaat worden.

Stagnatie

Begin 2003 is de Roman Advies Machine ontwikkeld in opdracht van de Vereniging van Openbare Bibliotheken. Betrokken partijen waren onder andere Longus, die het project management verzorgde, en Sentient Information Systems, die de software ontwikkelde. Diverse bibliotheken, zoals Oss, Den Bosch, Eindhoven, PBC Drente en de CDR, zorgden voor de gebruikersinput. De Centrale Discotheek was met haar Muziek Advies Machine een voorbeeld voor de Roman Advies Machine. Begin 2005 bleek dat de romanadviezen

niet meer *up-to-date* waren, omdat de bibliotheken die gegevens aanleverden, waren overgestapt op Bicat, waardoor de automatische aanlevering van uitleengegevens niet meer werkte. Ook bleek de titellevering te zijn gestopt. De stuurgroep en de projectmanager werden eind 2003 opgeheven. Tevens was bij de VOB onduidelijk wie verantwoordelijk was voor het project. Dus draaide het romanadvies verder zonder dat er nog nieuwe uitleengegevens binnen kwamen aan de onderkant en aan de bovenkant geen titels meer geleverd werden.

Ondertussen nam het gebruik van de dienst wel toe en in 2005 werd door z'n 80.000 personen om advies gevraagd. Dit gebruikscijfer groeide in 2006 door tot ruim 150.000. En ondanks dat de database al flink verouderd was, daalde het bezoekersaantal in 2007 slechts tot 100.000. In de eerste vier maanden van 2008 is de dienst zelfs nog door 30.000 bezoekers geraadpleegd. Het romanadvies voldeed zeker aan een vraag, alleen de machine kon niets nieuws meer bieden.

Door de inzet van Dennis Eijsten, Sentient en de Bibliotheek Oss, en van de gelden die nog beschikbaar waren bij VOB, is het Romanadvies voor de bibliotheekbranche behouden gebleven. In 2007 is door Sentient hard aan de vernieuwing gewerkt, maar ook zij kregen te maken met allerlei problemen bij derden, waardoor het proces soms maanden stil lag.

Vernieuwd romanadvies

De bediening van het romanadvies is gevoelsmatig veel logischer geworden en daardoor een stuk handiger in gebruik. Men krijgt veel meer informatie en de doorklikmogelijkheden naar titel- of auteursinformatie zijn veel uitgebreider. Men kan nu zien hoe actueel de database is. Er is een koppeling gemaakt met *zoek&boek*, dus bibliotheekleden kunnen direct boeken reserveren. Ook de koppeling met MON is duidelijker en logischer. De gegevens komen nu van meer bibliotheken van verschillende omvang en karakter. Hierdoor ontstaat een evenwichtiger opbouw van de gebruikersgegevens. De gehele onderliggende mathematische software is opnieuw geschreven, waardoor de zoekresultaten verbeterd zijn. Deze update is nog maar het begin. We willen het automatisch adviseringsproces verder ontwikkelen en kijken welke nieuwe mogelijkheden ingebouwd kunnen worden, zoals *boekspiders*, die automatisch op zoek gaan naar boekbesprekingen en boekrecensies. We moeten ook meer koppelingen onderzoeken met literatuurdatabases, een jeugdromanadvies ontwikkelen en met behulp van *vox-pop.nl* achtige tools nagaan welke boeken populair zijn.

Wie mee wil denken en werken aan de toekomst van het romanadvies 2.0 is welkom op 24 mei 2008 om 10.00 uur in Utrecht. Graag voor 14 mei aanmelden bij Jan de Waal: jw@oboss.nl of Dennis Eijsten: Eijsten@debibliotheken.nl.

Tekst: Jan de Waal

